

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU : AĞUSTOS 1949
AYDA BİR DEFA İSTANBUL'DA ÇIKAR HALKBİLGİSİ DERGİSİ
SAHİBİ : İHSAN HINÇER

No. 221

ARALIK 1967

YIL : 7 — CİLT : 4

Aşıklar Bayramı Dolayısıyla :

Ankaralı Âşık Ömerin Üç Koşması

Yazan : İhsan HİNÇER

28, 29 ve 30 Ekim 1967 günleri arasında Konya'da yapılan Türkiye Aşıklar Bayramında Şair Gökyay ve benimle birlikte Jüri'de bulunan şair Behçet Kemal Çağlar'ın, Âşık Ömer olarak hemen orada yarı irticalî olarak yazıp okumuş olduğu "Bu Meclis Kimlerin?" adlı şiir büyük ilgi ile karşılanmıştır. Şiir aynen aşağıdadır :

BU MECLİS KİMLERİN ?

*Bu meclis bir gerçek sanat yoluna
Baş koyup, can koyup erenlerindir.
Yunus, Karac'Oğlan, Emrah diline
Hayran olup gönül verenlerindir.*

*Bu meclis erkânı tam anlar haldan,
Az veren candandır, çok veren maldan.
Gafillerin çah sandığı daldan
Gülün en hasını derenlerindir.*

*Kimi kalem eri, kimi saz eri,
Efkârî'si, Müdamî'si, Hınçer'i,
Halk denen ummandan verip haberi,
Ummana yüzmeye girenlerindir.*

*Konya derler, Mevlânâ'nın dergâhı,
Burda herkes öz sanatın agâhı,
Yükselir göklere âşûğın ahı,
Bu yer, dilde devran sürenlerindir.*

*Ses gitsin Konyadan dörtbir bucağa;
Çalsın sazlar, sözler düşsün kucağa.
Bu meclis bağlıdır aynı ocağa,
Hak yoluna postu serenenlerindir.*

*Ömer'im, Urfa'dan, Kars'tan, Mardin'
den,
Halkın sevincinden, halkın derdinden
Değil halkı oy dürbünü ardından,
Gökyay'ca gönülden görenlerindir.*

28. 10. 1967, Konya

Şair Orhan Şaik Gökyay'ın "Topun nam-lusundan görenlerindir" şiirine benzek olan bu şiir dakikalarca alkışlandı. Çağlar, ertesi sabah aşağıya aldığımız iki şiirini daha okudu. Nasıl yazdığını şöyle anlattı :

— Gece, âşıklar karşılıklı atıştı ve irticalen en güzel şiirlerini okudular. Program sona erdikten sonra otele dönerek, odama

çıktım. Tam uyurken karşıma Bayramın yapıldığı salon geldi. Buradan bana seslendiler: İnsin bakalım! Ben mi ineyim, diye cevap verdim. Yok, dediler, siz akşam âşıklara ayak veriyordunuz ya, biz de sana veriyoruz. Uykuda başladım verilen ayağa göre şiir söylemeye. O sırada uyandım. Hemen kâğıdı, kalemi aldım. İşte hatırımda kalanlar :

İNSİN BAKALIM

*Sığırdı ummanı gönlim habbeye,
Yine dalsın, yüzün, yunsun bakalım.
Birden uçuverdi Yeşil Kubbe'ye,
Hele bir sahneye insin, bakalım.*

*Ehli dil görmedim ben sizler gibi,
Coştı deli gönül denizler gibi,
Sırrını bir açar, bir gizler gibi
Kabaran dalgalar, insin, bakalım.*

*Gönül Adana'yı, Kars'ı dolastı,
Kişmir'le, Hınçer'le deryalar aştı,
Kaflı gibi Kafdağı'na ulaştı,
Bir güzel omuza konsun, bakalım.*

*Âşık, sevdiğine bir selâm gönder,
Burdaki dostların emsali ender.
Sırası gelmişken şol Mehmet Önder,
Yüce gerçeklere dönsün, bakalım.*

*Halkı irşad etmek olmalı ahdi,
Harcasın bu yolda her türlü cehdi,
Demek Konya'daymış beklenen Mehdi,
Uçan Halısına binsin, bakalım.*

*Ümmî gönül, burda irfan okudu,
Açtı dört kitabı, derman okudu.
Coştı Âşık Ömer, meydan okudu :
Âşıklar bir yana sinsin bakalım.*

29 - 30. 10. 1967, Konya

Behçet Kemal Çağlar devam etti :
— Bu da yetmemiş olacaktı. Toplulukta biri daha seslendi. "İrfan üstüne" de söyledi. Biz de evvelâ söyledik, sonra yazdık :

İRFAN ÜSTÜNE

*Hey, bu ne meclistir, ehli dil dolu,
Kanat açmış irfan irfan üstüne.*

*Sazlar, âşıklara açtıkça yolu,
Çoğalıyor hayran hayran üstüne.*

*Huzurunuz deli gönlü coşturdu,
Ummanını dalga dalga taşırdı,
Aşkın sahrasında yayan koşturdu,
Yükseldik bu gece imkân üstüne.*

*Yirmibeş üstattan aldım yine pay
Canında bir insan kılığında ay.
Bir yanda Efkârî, bir yanda Gökyay,
Derli gönle derman derman üstüne.*

*Bıraktık hurmayı, aldık alıcı,
Her söylenen akıllarda kalıcı.
Sanattan emr almış Feyzi Halıcı,
Bu şevk gerek böyle ferman üstüne.*

*Geldik Mevlânâ'ya Hakkı sevdik biz,
Gördük âşıkları halkı sevdik biz,
Yüz çevirdik Garpten, Şarkı sevdik biz,
Makine çıkamaz insan üstüne.*

*Ömer, âşık geldik dehre ezelden,
Dolu içtik himmet sahibi elden.
Öyle susadık ki, süt gibi elden
İçmeliyiz ayran ayran üstüne.*

29 - 30. 10. 1967, Konya